

med den Overbevisning, at Faren for, at de Løfter, som gives, ikke skulle blive indfrie, ikke er til Stede. Der kan naturligvis, som jeg sagde før, indtræffe Jordskælv; Havnene kunne blive ødelagte; og Byerne synke i Grus — mod noget saadant kan man ikke garantere — og Løfterne ere altsaa betingede, men for saa vidt man kan give Løfter i saa Henseende, tror jeg nok, at jeg kan berolige ærede Medlemmer og særlig det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (Holm) med, at der ikke er saa stor Fare til Stede med Hensyn til dette.

Jeg kunde have Lyst til at fortsætte lidt endnu og komme ind paa, hvorledes Bornholm er stillet i Forhold til det øvrige Land med Hensyn til Tilskud fra Staten. Det er saa ofte fremhævet — det kom frem fra det ærede Medlem for Fredensborg (J. Hage), og det kom frem for nylig fra det ærede Medlem for Tisted Amts 3dje Valgkreds (N. Andersen) — og det er ikke saa sjældent, at man hører det Ord: Bornholm er vor Kæledøge, vi ofre saa meget derpaa, Bornholmerne have altid haft et Medlem i Finansudvalget, som har sørget for, at Bornholm har faaet rigeligt og rundeligt og meget mere, end den skulde have. Naar vi komme til at se paa Forholdene, viser det sig imidlertid, at det slet ikke er Tilfældet. Det ærede Medlem for Fredensborg (J. Hage) har en Gang drømt om noget saadant, saa tror han fuldt og fast paa denne Drøm, og det kunne vi ikke faa ud af det ærede Medlems Hoved. Jeg gjorde ham en Gang opmærksom paa hans Fejltagelse — jeg husker ikke, om det var i Fjor eller Forfjor — og min ærede Kollega fra Bornholm (Blem) har ogsaa tidligere haft fat paa dette Spørgsmaal, men det nytter ikke stort at komme frem med det, man har nu en Gang faaet den Tanke, og saaledes skal det være. Jeg havde dog Lyst til alligevel at gøre en lille Smule opmærksom paa, hvorledes Forholdene i det hele taget stille sig paa Bornholm, det kunde dog være, at jeg kunde faa det ærede Medlem for Fredensborg til at tænke endnu en Gang paa den Sag; og maaske faa ham bragt ud af den Indbildning, at Bornholm er begunstiget i en ganske forbavsende Grad. Vi have hidtil paa Bornholm i det hele faaet i Laan og Gaver til sammen 895,300 Kr. — det er hele det Beløb, vi have faaet. Disse Kapitaler ere anbragte paa forskellig Maade. De 172,500 Kr. — det er altsaa de oprindelige Laan, jeg taler om, ikke hvad de ere reducerede til

ved Afdrag — forrentes og afdrages med 6 % aarlig, hvoraf de 4 ere Renter. Saa komme vi til en anden Afdeling, som andrager 416,500 Kr. De forrentes og afdrages paa samme Maade, men der er givet en kortere eller længere Udsættelse med Renter og Afbetaling, det er altsaa en ret betydelig Begunstigelse, der er givet i dette Tilfælde. Maa jeg her bemærke, at naar det er nævnt — ogsaa i Dag af det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds — at det var jo saaledes, at de fik Pengene rente- og afdragsfrit en kort Tid, og naar saa den Tid kom, at de skulde til at betale, saa betalte de ikke, og saa fik de en ny Udsættelse. Det er ganske vist sket, men kun i to Tilfælde (Holm: To?) Ja, det er sket, at Gudhjem har faaet Rente- og Afdragsfriheden for 40,000 Kr. forlænget i 20 Aar, og det er sket, at Svaneke har faaet Afdragsfriheden for 50,000 Kr. forlænget i 5 Aar. Uden for disse Tilfælde kender i alt Fald jeg ikke noget. (Afbrydelse af Holm): Jeg gør opmærksom paa, at der er en tredje Afdeling af Laanene, det er det ærede Medlem maaske ikke klar paa. Jeg kommer da til det tredje Afsnit, Baadehavnene, hvortil der er udlaanet 226,300 Kroner. Udlaanet er her sket paa andre Betingelser, idet det er rentefrit, og det er kun det Overskud, som indkommer ved Havneindtægterne, der udbetales. Det kan nu gerne være, at der er enkelte Steder, hvor der intet Overskud fremkommer, men de fleste Steder er der dog noget Overskud, og det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds, som sidder i Finansudvalget og mener at være saa vel underrettet, maa jo kende nøje til, hvorledes det gaar med Afdragene. Saa have vi tilbage af den Kapital, som er gaaet til Bornholm, 80,000 Kroner, som man for 2—3 Aar siden skænkede Rønne By til en Bølgebryder. Nu ere de komne op til de 895,300 Kroner. Lad os nu gaa videre! Der foreslaas her at bevilge 300,000 Kroner til Neksø Havn, og lad os sige, at der gaar 400,000 Kroner til Bannen, der skal anlægges derovre, saa komme vi op til et Beløb af 1,595,300 Kroner. Det vil altsaa sige, at Bornholm til sin Trafik har faaet et Tilskud af Statskassen — jeg tager i dette Tilfælde ikke Hensyn til, hvor meget der bliver afdraget, og hvor meget der bliver betalt i Renter — paa ca. 1½ Million Kroner. Nu vide de Herrer, at Bornholm nok er en lille Ø, men den er dog ikke mindre, end at den rummer $\frac{1}{60}$ af hele den danske Befolkning, det vil altsaa paa andet Dansk